

Motion

1978/79:719

av **Blenda Littmarck m. fl.**

om utnyttjande av larm inom äldre och handikappården

Många av dem som står i kö till bostadshotell och äldrevårdsinstitutioner gör det för att de känner sig otrygga. En stor del av dem anmäler sig av detta enda skäl. De är rädda för att falla och bli liggande utan hjälp, drabbas av plötslig sjukdom och ej få kontakt med yttervärlden eller för att dö i sin ensamhet. Under normala förhållanden klarar de sig utmärkt. Detsamma gäller för handikappade.

Med modern teknik kan dessa problem lösas. Ett bra exempel på detta är televerket **S AWA-system**, vilket utarbetats av en forskargrupp bestående av docent Sten R. Bergström, prefekt vid psykologiska institutionen vid Uppsala universitet, legitimerade läkaren Kjell Roos, biträdande länsläkare, Uppsala, forskningsingenjör Åke Dahlgren, Lidingö, samt professor Jan Helander, Gerontologiskt centrum, Lund. Den tekniska utvecklingen har huvudsakligen lett **s** av cheftekniker H. D. Lützenkirchen, Kiruna.

AWA-systemet har flera fördelar jämfört med befintliga **s** system. Det är "passivt", dvs. fungerar helt automatiskt, och den fixering vid larmet som kan uppstå vid andra larm undviks. Det fungerar även vid medvetlöshet.

Av "pensionärsolyckorna" inträffar 50–70 % i badrum. AWA-larmet är inställt så att larm går inom en timme om olycksfallet skett i badrummet. I övrigt ställs larmet vanligen in på åtta timmar. Räkneverket nollställs varje gång innehavaren utför någon av ett flertal normala handlingar, slår på eller av TV-apparaten, öppnar kylskåpsdörren e. d. Innehavaren kan naturligtvis också själv trycka på en larmknapp.

Detta **s** system passar överallt, även i glesbygd.

En portabel larmapparat, som till det yttre **mest** liknar en liten dosa som man lätt kan bära på sig och från vilken larm kan utlösas, är en annan typ, värd att uppmärks **s** ammas.

Ansvariga för larmet kan vara befintliga eller kommande larmcentraler, gemensamma för kommunen eller länet. I Uppsala och i Sundbyberg går larmet till den central, till vilken pensionärer dygnet runt kan vända sig för att få hjälp. I Kiruna har det anslutits till brandkårens **s** växel. På de flesta håll kan det kopplas till en social jour, vilken bör ha tillgång till bilburen jourpersonal, antingen egen eller ambulansväsendets. Det är dock nödvändigt att man därvid uppmärks **s** ammar att inrättandet av larm endast är en beredskapsåtgärd som skall användas i nödsituationer. Larmet får aldrig ersätta personliga kontakter.

Vi anser det angeläget att regeringen snarast tar initiativ till ett samarbete med kommunförbunden för att driva på marknadsföringen av AWA-

systemet och till vidareutveckling av larm och de basfunktioner, som krävs för att utnyttja larm i öppen vård.

Med stöd av vad ovan anförts hemställas

att riksdagen hos regeringen begär att lämpliga åtgärder snarast vidtas i syfte att driva på marknadsföringen av AWA-systemet och vidareutvecklingen av de basfunktioner som krävs för utnyttjande av larm inom äldre- och handikappvården.

Stockholm den 23 januari 1979

BLENDA LITTMARCK (m)

KARL LEUCHOVIUS (m)

INGEGERD TROEDSSON (m)

ALLAN ÅKERLIND (m)

PER-ERIC RINGABY (m)